

NEGOCI I PLAGA DE LES DROGUES

Enrique Pérez

La droga és una de les plagues que la nostra societat pateix més intensament. No hem d'oblidar que al costat de conseqüències tan conegudes com la delinqüència, la droga comporta problemàtiques molt diverses a nivells més reduïts, com poden ésser el familiar o el del mateix individu.

La droga és un mal social, però cal pensar que també hi ha una problemàtica particular molt difícil per al drogaaddicte.

La mariuhana es ven lliurement al Nepal, però també origina problemes físics i psíquics.

En el tema de la droga, com en qualsevol altre tema, molts són els cridats i pocs els escollits, és a dir, que som molts els que parlem o escrivim sobre el tema i són pocs els que saben i pateixen la realitat, i aquests, és clar, no ho escriuen. No fa pas massa dies que en la mateixa pàgina d'un periòdic local on es publicava la ressenya d'un debat col·loqui celebrat en el saló d'actes del Conservatori Municipal de Música i en el qual vaig tenir l'honor d'intervenir, es publicava també un petit article en el qual es feia menció d'un cert tipus de drogues com la teïna o la cafeïna, bo i referint-se a la seva toxicitat.

Sense que de cap manera es pugui negar la realitat d'aquestes substàncies, no ens sembla massa encertada la inserció de l'esmentat article ni a la pàgina ni en la data en què es va publicar.

L'Organització Mundial de la Salut defineix els fàrmacs (mai no parla de drogues), com tota substància que introduïda en un organisme viu altera o pot alterar les condicions físiques o psíquiques de dit organisme. Si agafem al peu de la lletra aquesta definició, qualsevol cosa que serveixi per alterar alguna condició física d'un organisme viu podria ser considerada com una droga, i en aquest sentit fins i tot hauríem de regular l'ús de l'aigua.

El flagell que sofreix avui dia la

humanitat està referit fonamentalment a dos tipus de droga que degenera el concepte de la persona, considerada com a un individu que pertany a una societat que es mou i es desenvolupa amb un criteri de convivència. L'heroïna i l'alcohol, amb algunes altres drogues que sense que siguin del tot acceptables, estan considerades com a vehicles apropiats per arribar a elles. En aquest sentit i lluny d'intentar fer classificacions legalistes o doctes, crec que seria més pru-

dent, i estem segurs que més humà, fer una classificació de les drogues en dos sentits diferents: les d'ús socialment acceptat o rebutjat i segons els efectes que produeixen en l'home.

Com a acceptades o institucionalitzades podríem parlar del tabac, de l'alcohol i de qualsevol altre fàrmac utilitzat dins el marc terapèutic; i com a drogues rebutjades totes les altres. L'alcohol, en relitat, participa dels dos conceptes: és a dir, l'ús normal està no solament acceptat per la societat sinó que aquesta en molts casos el promou. Ara bé, l'abús està totalment rebutjat i els consumidors habituals són menystinguts i marginats com si no es tractés d'essers humans.

Pel que fa als efectes que l'ús dels fàrmacs (drogues) produeix en l'home, podem classificar-los en tres grups diferents:

- tranquil·litzants.
- estimulants.
- al·lucinògens.

Entre els primers s'hi poden considerar els analgèsics i els bar-

bitúrics, però d'aquests en parlarem més detingudament. Entre els estimulants hi ha el **peyote**, la cocaïna i les amfetamines. I entre els al·lucinògens estudiarem l'haxís, la dietilamida de l'àcid lisèrgic (L.S.D.-25) i els opiacis; si bé d'aquests, almenys el primer alcaloide de l'opi, la morfina, és el millor dels analgèsics.

També hi ha una diferència de concepte entre el que són estupefaents i els psicotròpics, encara que aquesta és una qüestió merament legal. Per tal de no cansar molt el lector reduïrem l'estudi de les drogues solament a l'alcohol, l'haxís, l'heroïna i els barbitúrics.

L'alcohol és una substància que produeix als que la consumeixen, dependència i tolerància. Dependència que té gràfiques de pujada diferents a altres drogues si bé els seus efectes són igualment perniciosos. La tolerància és possible que es manifesti de manera molt particular ja que quan la dependència és patològica, les quantitats per consumir són mínimes, en el sentit

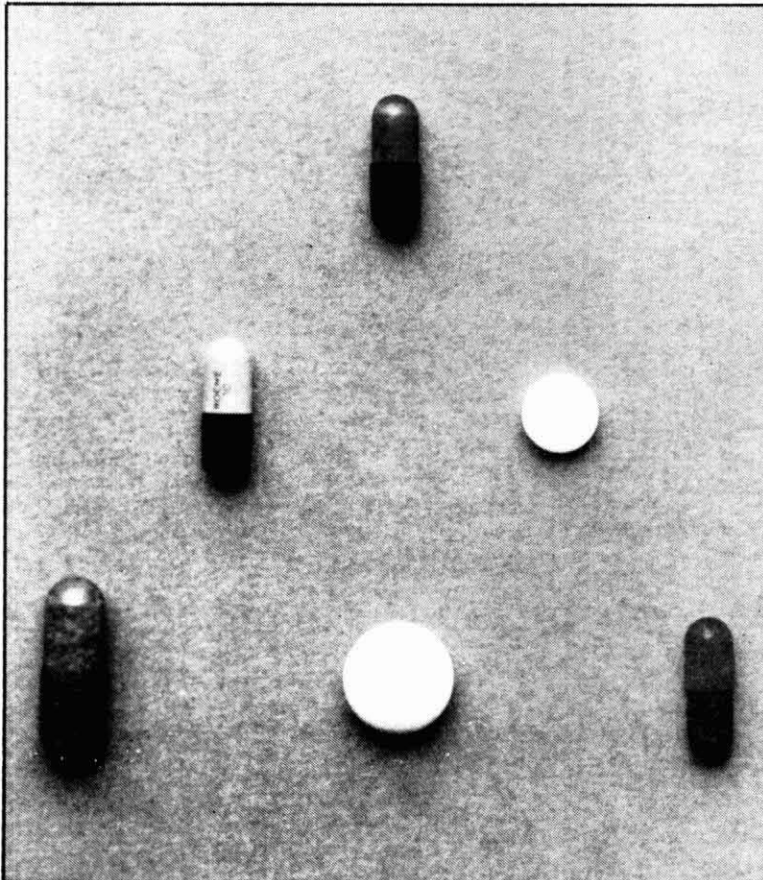
que amb menys quantitat s'aconsegueixen els mateixos efectes. O sigui, que l'alcohòlic a més de tenir la sang totalment acostumada a la presència de l'alcohol, amb quantitats mínimes produeix més efecte que abans. En les altres drogues la tolerància és completament el contrari, és a dir, que obliga el consumidor a utilitzar cada cop majors dosis per aconseguir els mateixos efectes.

N'hi ha molts que es queixen que el consum d'alcohol es tracta en els textos legals d'una manera més suau, la qual cosa no és del tot certa, ja que el codi penal castiga igualment la conducció de vehicles de motor tant si és sota la influència de begudes alcohòliques com de drogues tòxiques; i l'antiga llei de perillositat social contemplava com a estats perillosos els dels borratxos i dels toxicòmans. Tenint en compte que el begut és aquell que pateix una intoxicació etílica, encara que aquesta sigui aguda i tanmateix per ser considerat toxicòman ha de sofrir una intoxicació crònica.

La veritable diferència en el tractament legal entre l'alcohol i les drogues considerades d'abús, estriba en la producció i el tràfec, si bé la venda de begudes alcohòliques a menors de 16 anys està terminantment prohibida per disposició governativa.

L'haxís, el qual algunes persones, amb suposada bona intenció, consideren com una droga suau, a part dels seus efectes específics, és el vehicle més apropiat per arribar al consum de l'heroïna. El seu principi actiu (tetrahidrocannabinol-THC) està demostrat que disminueix la funció ovàrica de la dona i testicular de l'home i redueix considerablement la fortalesa física dels fills futurs. També produeix, quan el consumidor és prou jove, alteracions irreversibles al cervell.

L'heroïna, considerada la reina del consum de la droga, la denominació científica de la qual és la de Diacetilmorfina, és un alcaloide

Els medicaments sovint poden convertir-se en una forma de drogaaddicció.

trasformat de l'opi. A partir del làtex oxidat que vessa del cascall (*papaver sonniferum*) s'aconsegueix l'opi, el primer alcaloide del qual és la morfina, que es va començar a emprar quan es va inventar l'agulla hipodèrmica, i es va utilitzar de manera massiva en la guerra de Secessió americana. Aquest analgèsic, utilitzat de primer com la panacea que elimina tots els dolors produïts per traumatisme, va demostrar tot seguit que produïa una gran dependència física i una molt important tolerància. Va aconseguir fer addictes a la droga tots els individus que l'havien utilitzat.

Amb la finalitat de poder deshabituat les persones addictes a la utilització de la morfina, es descobrí allò que, perquè es provava en persones que eren considerades heroïques, es va anomenar heroïna. Amb posterioritat es va comprovar que la dependència envers aquesta

nova substància era encara superior a la de la morfina.

Amb l'abolició de la dita *lleï seca* als Estats Units, comença el gran negoci: tots els que abans es dedicaven a la producció i venda clandestina d'alcohol, passen al tràfec d'heroïna. El negoci és fabulós. El valor afegit d'un gram d'heroïna, amb un cost de producció actual d'unes 1.000 pessetes, pot ascendir a 219.000 pessetes. A un gram d'heroïna pura se li poden afegir nou grams més de glucosa i vendre cada gram d'aquesta barreja a vint-i dues mil pessetes aproximadament.

Especial consideració han de tenir els **barbitúrics** anomenats sovint «*la droga dels adults*». Aquesta substància que està composta per urea i àcid malònic i que rep el seu nom per haver estat descoberta precisament el dia de Santa Bàrba-

L'habitud de la droga provoca, a la llarga, la vinculació amb la delinqüència.

ra, produeix el quinze per cent de les receptes mèdiques. Aquesta és possiblement la droga que ha produït més morts. Produeix una forta dependència i una gran tolerància, i multiplica els seus efectes quan es combina amb alcohol.

Amb totes les drogues que produeixen dependència, si s'interromp bruscament la seva administració produeixen l'anomenada síndrome d'abstinència, la qual pot esdevenir mortal.

Actualment s'estan consumint, amb finalitats de desinhibició psicològica i per tal de sentir l'efecte que produeix, els derivats de les benciadiapines, els quals derivats barrejats amb alcohol produeixen els mateixos efectes que qualsevol tipus de droga.

Totes les drogues que s'ex-

treuen de productes naturals i que es venen illegalment, estan produïdes al marge de la llei. Tanmateix existeixen plantacions tant de cannabis sativa com de cascall, amb finalitats industrials o terapèutiques.

La utilització de totes aquestes substàncies està produint avui dia una societat despreocupada, inhibida totalment de les responsabilitats que tota persona com a integrant d'un col·lectiu social ha d'assumir. El passotisme, l'ociositat i la falta del sentit de probitat estan creant avui una forma de vida, el problema més important de la qual és el de la seguretat dels seus ciutadans. La llei considerada com una norma protectora de béns jurídics, no ha de sentir-se especialment paternalista, ha de protegir tots els ciutadans sense que la protecció dels uns pugui perjudicar la seguretat dels altres.

Hi ha legislacions en els quals l'execució de les penes es basa més en el principi d'oportunitats que en el de la legalitat, es a dir,

que sense oblidar mai que el fàrmac-dependent és un malalt, no per això podem protegir-lo de manera que perjudiqui la convivència social i sense que ells hagin d'assumir cap responsabilitat.

No és el nostre criteri que quan un individu fa un delictes amb la sola finalitat de procurar-se droga, sigui eximit de responsabilitat o bé que aquesta s'atenuï. Una sentència per dura que sigui, no hauria d'estar totalment lligada a l'execució de la pena imposada, sinó que, en virtut de l'oportunitat, pugui quedar totalment en suspens dita pena i el seu compliment sigui sotmès a la voluntat de curar-se d'aquell que infringeix la llei. A Espanya ja existeix el que s'anomena «*condemna condicional*». Per què aquesta possibilitat no es pot aplicar als que delinqueixen a causa de les drogues?

A pesar de tot el que hem exposat no hi ha dubte que la lluita social per evitar les agressions al benestar comú és una labor de tots. El traficant és el veritable autor de

delictes i com a tal ha de ser tota la societat la que, amb el seu rebuig social i fins i tot amb la seva denúncia, col·labori a la seva extirpació. Igualment és la societat la que, sense deixar de tenir en compte que el fàrmac-dependent en molts casos és la veritable víctima, ha de reclamar dels legisladors i dels governants els centres, el personal i els mitjans adequats pel guariment d'aquestes persones i ha de facilitar també amb la seva actitud, la reinserció d'aquestes persones un cop estiguin curades.

Enrique Pérez

Comissari de Policia